ÜLDKOHTU TSUS (teine koda)

11. mai 2010 *

Kohtuasjas T-121/08,

PC-Ware Information Technologies BV, asukoht Amsterdam (Madalmaad), esindajad: advokaadid L. Devillé ja B. Maerevoet,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindaja: E. Manhaeve, keda abistas advokaat P. Wytinck,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

mille ese on esimese võimalusena nõue tühistada komisjoni 11. jaanuari 2008. aasta otsus lükata tagasi hageja esitatud pakkumus hankemenetluses DIGIT/R2/PO/2007/022, ja teise võimalusena nõue hüvitada hagejale väidetavalt komisjoni tegevuse tulemusel tekkinud kahju,

ÜLDKOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees I. Pelikánová, kohtunikud K. Jürimäe (ettekandja) ja S. Soldevila Fragoso,

kohtusekretär: ametnik J. Plingers,

arvestades kirjalikus menetluses ja 7. juuli 2009. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Õiguslik raamistik

A – *Ühenduse õigusnormid*

1 Euroopa Komisjoni asjade hankelepingute sõlmimist reguleerivad nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust (EÜT L 248, lk 1; ELT eriväljaanne 01/04, lk 74; edaspidi „finantsmäärus") esimese osa V jaotise sätted ning ka komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, millega kehtestatakse finantsmääruse üksikasjalikud rakenduseeskirjad (EÜT L 357, lk 1; ELT eriväljaanne 01/04, lk 145; edaspidi „rakendusmäärus") esimese osa V jaotise sätted nende käesoleval juhul kohaldatavas redaktsioonis.

2 Finantsmääruse artikkel 100 näeb ette:

„1. Kooskõlas valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumidega, mis on eelnevalt sätestatud pakkumiskutsega seotud dokumentides, ja hankelepingute sõlmimise korraga otsustab eelarvevahendite käsutaja, kellega leping sõlmitakse.

2. Tellija teeb kõikidele taotlejatele ja pakkujatele, kelle taotlused või pakkumised on tagasi lükatud, teatavaks tehtud otsuse ja kõikidele pakkujatele, kelle pakkumised on vastuvõetavad ja kes esitavad kirjaliku taotluse, eduka pakkumise tunnused ja suhtelised eelised ja selle pakkuja nime, kellega leping sõlmitakse.

Teatavaid andmeid ei ole siiski vaja avalikustada, kui see takistaks õigusnormide kohaldamist, oleks vastuolus üldiste huvidega või kahjustaks riigi osalusega või eraettevõtjate õigustatud ärihuve või võiks moonutada nendevahelist ausat konkurentsi."

3 Rakendusmääruse artikli 130 lõiked 1 ja 3 sätestavad:

„1. Pakkumismenetlusega seotud dokumendid on vähemalt järgmised:

[…]

b) lisatud kirjeldused [...];

[…]

3. Kirjeldustes tuleb vähemalt:

[…]

c) esitada […] tehnilised kirjeldused;

[…]”.

4 Rakendusmääruse artikli 139 lõige 1 näeb ette:

„1. Kui teatava lepingu puhul tunduvad pakkumishinnad ebaharilikult madalad, nõuab tellija enne selliste pakkumiste tagasilükkamist ainult sel põhjusel kirjalikke täpsustusi pakkumise koostisosade kohta, mida ta asjakohaseks peab, ning kontrollib neid pärast osapoolte nõuetekohast ärakuulamist, võttes arvesse esitatud selgitusi.

Tellija võib eelkõige arvesse võtta selgitusi, mis on seotud:

a) tootmisprotsessi, teenuste osutamise või ehitusmeetodi majandusega;

b) valitud tehniliste lahendustega või pakkujale erandlikult soodsate tingimustega;

c) pakkumise originaalsusega."

5 Rakendusmääruse artikli 146 lõige 4 näeb ette:

„Käesoleva määruse artiklis 139 nimetatud ebaharilikult madalate hindadega pakkumiste puhul nõuab hindamiskomisjon kogu olulist teavet pakkumise koostise kohta."

6 Rakenduseesmääruse artikkel 149 sätestab:

„1. Tellija edastab taotlejatele ja pakkujatele nii kiiresti kui võimalik oma otsuse lepingu või raamlepingu sõlmimise või dünaamilisse ostusüsteemi vastuvõtmise kohta, sealhulgas põhjendused, miks võistupakkumise korral lepingut või raamlepingut ei sõlmitud või dünaamilist ostusüsteemi ei loodud või miks menetlust uuesti alustatakse.

2. Tellija teeb finantsmääruse artikli 100 lõikes 2 sätestatud teabe teatavaks hiljemalt viieteistkümne päeva möödumisel kirjaliku taotluse saamise kuupäevast.

3. Lepingute puhul, mille ühenduse institutsioonid sõlmivad oma huvides, mille maksumus on suurem artiklis 158 nimetatud künnistest või nendega võrdne ja mis ei ole direktiivi 2004/18/EÜ kohaldamisalast välja arvatud, teavitab tellija kõiki edutuid taotlejaid või pakkujaid üheaegselt, teavitades neist igaühte eraldi posti, faksi või

e-posti teel sellest, et nende taotlus või pakkumine on tagasi lükatud, ühel järgmistest etappidest:

a) kahes eraldi etapis korraldatavate hankemenetluste puhul vahetult pärast menetlusest kõrvalejätmise ja valikukriteeriumide kohta otsuse tegemist ja enne lepingu sõlmimise otsuse tegemist;

b) lepingu sõlmimise ja pakkumiste tagasilükkamise otsuste puhul niipea, kui see on pärast lepingu sõlmimise otsuse tegemist võimalik ja hiljemalt sellele järgneva nädala jooksul.

Kõigil juhtudel osutab tellija põhjustele, miks pakkumine või taotlus tagasi lükati, ning sellele, millised on kättesaadavad õiguskaitsevahendid.

Tellija saadab samaaegselt väljalangenud taotlejatele või pakkujatele tagasilükkamise teate saatmisega lepingu pakkumise vastuvõtmise otsust käsitleva teate võitjale, täpsustades seejuures, et teatud otsusega ei võta asjaomane tellija endale kohustusi selle sõlmimiseks.

Väljalangenud pakkujad või taotlejad võivad kirjalikult taotledes kas kirja, faksi või e-posti teel saada lisateavet tagasilükkamise põhjuste kohta ning kõik pakkujad, kes esitasid vastuvõetava pakkumise, omaduste ja eeliste kohta võrreldes võitja pakkumisega, samuti võitja nime, kellega leping sõlmitakse, ilma et see piiraks finantsmääruse artikli 100 lõike 2 teise lõigu kohaldamist. Tellija vastab maksimaalselt 15 kalendripäeva jooksul alates taotluse kättesaamisest."

7 Hankemenetlust DIGIT/R2/PO/2007/022 „Edasimüüja poolt suures koguses pakutavad Microsofti tooted (LAR 2007)", mille kohta komisjon avaldas teate Euroopa Liidu Teataja lisas (ELT 2007, S 183; edaspidi „hanketeade"), käsitlevate tehniliste kirjelduste punkt 3.3 näeb täpsustavalt ette:

„Erandina dokumendist „Juhend pakkujatele, kes esitavad pakkumuse hankemenetluses, mille on alustanud informaatika peadirektoraat" kohaldatakse käesoleva hankemenetluse tulemusel sõlmitavale lepingule Euroopa Ühenduse õigust ning täiendavalt Belgia õigust küsimustes, mille kohta ühenduse õiguses puuduvad asjaomast õigusküsimust reguleerivad sätted."

8 Juhendi pakkujatele, kes esitavad pakkumuse hankemenetluses, mille on alustanud informaatika peadirektoraat, punkt 1.1.1 näeb ette:

„Euroopa Liidu institutsioonide, agentuuride ja teiste asutuste hankemenetlust reguleerivad eelkõige järgmised sätted:

(1) Nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust, esimese osa V jaotis selle viimases redaktsioonis

(2) Komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad, esimese osa V jaotis selle viimases redaktsioonis

(3) Maailma Kaubandusorganisatsiooni riigihankeid käsitlev leping, millega Euroopa Ühendus ühines nõukogu 16. novembri 1987. aasta otsusega protokolli sõlmimise kohta, millega muudetakse riigihankeid käsitlevat GATTi lepingut."

B – *Siseriiklikud õigusnormid*

9 14. juuli 1991. aasta seaduse kaubandustegevuse ning tarbija teavitamise ja kaitse kohta (*Moniteur belge*, 29.8.1991, lk 18712, edaspidi „Belgia kaubandustegevuse seadus") artikkel 40 sätestab:

„Ettevõtjal on keelatud toodet kahjumiga müügiks pakkuda või müüa.

Kahjumiga müük on mis tahes müük hinnaga, mis ei ole vähemalt samaväärne hinnaga, mida nõuti toote eest selle tarnimisel või mida nõutakse selle toote uuesti tarnimisel.

[…]".

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

10 Komisjon avaldas 30. märtsil 2007 Euroopa Liidu Teataja lisas (ELT S 63) viidet DIGIT/R2/PO/2007/022 kandva eelteate, mis käsitleb hankemenetlust „Edasimüüja poolt suures koguses pakutavad Microsofti tooted (LAR 2007)" eesmärgiga sõlmida raamleping, millega määratakse üksainus ostukanal, mille kaudu komisjon ja teised Euroopa institutsioonid omandavad tarnija Microsoft (edaspidi „tarnija") tarkvara ja litsentse.

11 Hageja PC-Ware Information Technologies BV sai 21. septembri 2007. aasta kirjaga nimetatud hanget puudutavate tehniliste kirjelduste koopia.

12 Komisjon avaldas 22. septembril 2007 hanketeate hankemenetluse kohta.

13 Hageja saatis oma pakkumuse komisjonile 2. novembril 2007. Selles pakkumuses on märgitud, et tulenevalt eelkõige Belgia kaubandustegevuse seaduse artiklist 40, mis keelab kahjumiga müügi, pakub hageja tarnija toodete ja litsentside hinnast kõnealuse hankemenetluse raames 17,70% allahindlust.

14 Komisjon palus 3. detsembri 2007. aasta kirjas edukaks tunnistatud pakkumuse esitanud pakkujal kinnitada, et tema pakkumus on kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega, ning eeskätt, et ta ei müü kahjumiga. Eduka pakkumuse esitanud pakkuja kinnitas selle nõude täitmist 4. detsembri 2007. aasta kirjaga.

15 Komisjon võttis 10. jaanuaril 2008 vastu otsuse sõlmida kõnealune hankeleping edukaks tunnistatud pakkumuse esitanud pakkujaga.

16 Komisjon teavitas hagejat 11. jaanuari 2008. aasta kirjaga oma otsusest lükata hageja pakkumus tagasi, kuna viimati nimetatu pakkumuse hinna ja kvaliteedi suhe ei ole pakkumuse edukaks tunnistamise valemi rakendamise alusel parim. Sellest kirjast nähtus ühtlasi, et hagejal oli võimalus küsida täiendavat teavet.

17 Hageja palus komisjonilt 16. jaanuari 2008. aasta kirjas, mida tuletati meelde 18. jaanuari 2008. aasta kirjaga, tulemusi käsitleva koosoleku korraldamist, täpsustades konkreetselt, et mõistmaks paremini hindamise tulemust, on nimetatud koosoleku eesmärk saada ülevaade hageja pakkumuse tugevatest ja nõrkadest külgedest võrreldes selle pakkumusega, mis tunnistati edukaks.

18 Sellest palvest tulenevalt korraldas komisjon hageja esindajatega tulemusi käsitleva koosoleku, mis toimus 28. jaanuaril 2008.

19 Komisjon tegi hagejale 29. jaanuari 2008. aasta kirjas teatavaks kõnealuses hankemenetluses edukaks tunnistatud pakkumuse esitanud pakkuja nime ning ühtlasi tulemusi käsitleva koosoleku kokkuvõtte, milles on nimelt märgitud, et eduka pakkuja pakkumuse hind moodustab 81,75% kõnealuses hankes käsitletavate toodete hinnast, mis tähendab, et allahindlus on 18,25%. Nimetatud kirjas märgitakse samuti, et eduka pakkuja pakkumus tunnistati edukaks põhjusel, et tema pakkumus oli parima hinna ja kvaliteedi suhtega.

20 Komisjon sõlmis 21. veebruaril 2008 edukaks tunnistatud pakkumuse esitanud pakkujaga lepingu, mis kannab viidet DI 06270 00.

21 Komisjon avaldas Euroopa Liidu Teataja lisas (ELT S 53) 15. märtsil 2008 teate selle hankelepingu sõlmimise kohta.

Menetlus ja poolte nõuded

22 Hageja esitas käesoleva hagi dokumendiga, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 10. märtsil 2008.

23 Poolte kohtukõned ja vastused Üldkohtu küsimustele kuulati ära 7. juuli 2009. aasta kohtuistungil.

24 Hageja palub Üldkohtul:

– tunnistada hagi vastuvõetavaks;

– tühistada komisjoni otsus, mis tehti hagejale teatavaks 11. jaanuari 2008. aasta kirjaga ning millega lükati tagasi hageja pakkumus hankemenetluses DIGIT/R2/PO/2007/022 – LAR 2007 ja otsustati sõlmida hankeleping eduka pakkumuse esitanud pakkujaga;

– tuvastada, et komisjoni õigusvastane tegevus kujutab endast õigusrikkumist, millega kaasneb komisjoni vastutus;

– teise võimalusena mõista juhul, kui Üldkohus teeb oma otsuse pärast seda, kui hankeleping on juba täidetud või kui tagasilükkavat otsust ei saa enam tühistada, komisjonilt välja hüvitis hagejale selle menetluse tõttu tekkinud kahju eest summas 654 962,38 eurot;

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

25 Komisjon palub Üldkohtul:

– tunnistada tühistamisnõue täies ulatuses vastuvõetamatuks või vähemalt põhjendamatuks;

– tunnistada kahju hüvitamise nõue vastuvõetamatuks või vähemalt põhjendamatuks;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

A – *Tühistamisnõue*

26 Tuleb märkida, et hageja taotleb oma teise nõudega, mis on esitatud eespool punktis 24, komisjoni selle otsuse tühistamist, mis tehti hagejale teatavaks 11. jaanuari 2008. aasta kirjaga ning millega lükati tagasi hageja pakkumus ja otsustati sõlmida hankeleping eduka pakkumuse esitanud pakkujaga.

27 Eespool punktist 16 nähtub siiski, et komisjon lihtsalt teavitas hagejat 11. jaanuari 2008. aasta kirjas oma otsusest lükata hageja pakkumus tagasi, kuna viimati nimetatu pakkumuse hinna ja kvaliteedi suhe ei ole pakkumuse edukaks tunnistamise valemi rakendamise alusel parim. Seetõttu leiab Üldkohus, et nimetatud kirja ei saa tõlgendada nii, et see sisaldab sellisel kujul otsust sõlmida hankeleping eduka pakkumuse

esitanud pakkujaga. Nagu on märgitud eespool punktis 15, võeti käesoleval juhul hankelepingu sõlmimise otsus vastu 10. jaanuaril 2008.

28 Siiski tuleneb kohtupraktikast, et nõue tühistada otsus sõlmida hankeleping ühe pakkujaga ning nõue lükata tagasi teise pakkuja sama hanget puudutav pakkumus, on tihedalt seotud (vt selle kohta Üldkohtu 18. aprilli 2007. aasta otsus kohtuasjas T-195/05: Deloitte Business Advisory *vs.* komisjon, EKL 2007, lk II-871, punkt 113).

29 Seega tuleb nentida, et käesoleva hagiga vaidlustatud otsus on samaaegselt nii pakkumuse tagasilükkamise kui ka hankelepingu sõlmimise otsus.

1. *Tühistamisnõude vastuvõetavus*

30 Komisjon väidab – ilma et ta esitaks formaalselt vastuvõetamatuse vastuväidet –, et tühistamisnõue on vastuvõetamatu ühelt poolt hageja põhjendatud huvi puudumise tõttu ning teiselt poolt eseme puudumise tõttu.

a) Hageja põhjendatud huvi puudumine

Poolte argumendid

31 Komisjon leiab, et tühistamisnõue tuleb jätta läbi vaatamata, kuna puudub põhjendatud huvi. Kui nõustuda hageja hagiavalduse põhjenduseks esitatud argumendiga, mille kohaselt on kõnealuse hankemenetluse eduka pakkuja pakkumus vastuolus Belgia

kaubandustegevuse seaduse artikliga 40, mis keelustab kahjumiga müügi, siis tuleneks sellest, et hageja esitatud pakkumus rikub samuti Belgia kaubandustegevuse seaduse artiklit 40. Nimelt tunnistab hageja ise, et ta müüs tooteid ilma kasumimarginaalita, mis Belgia kaubandustegevuse seaduse artikli 40 kohaselt oleks ühtlasi võrdsustatav kahjumiga müügiga. Sellest tuleneb, et tema pakkumusel ei ole mitte ainult vähimatki võimalust valituks osutuda, vaid samuti see, et hageja ei saa isegi nõuda kahju hüvitamist, sest komisjoni väidetavalt ebaseaduslik akt ei tekita hagejale mingisugust kahju.

32 Hageja väidab, et komisjoni argumendid, mis käsitlevad põhjendatud huvi puudumisest tulenevat vastuvõetamatust, puudutavad kohtuvaidluse sisu, mistõttu need ei puuduta hagi vastuvõetavuse küsimust.

Üldkohtu hinnang

33 Tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on füüsilise või juriidilise isiku esitatud tühistamishagi vastuvõetav üksnes siis, kui tal on huvi vaidlustatud meetme tühistamise suhtes. Selline huvi eeldab, et vaidlustatud meetme tühistamisel võivad olla õiguslikud tagajärjed ja et hagi tulemusel võib selle esitanud pool saada mingit kasu (vt Üldkohtu 30. aprilli 2007. aasta määrus kohtuasjas T-387/04: EnBW Energie Baden-Württemberg *vs.* komisjon, EKL 2007, lk II-1195, punkt 96 ja seal viidatud kohtupraktika).

34 Tuleb sedastada, et komisjoni argumendid, mis käsitlevad hageja põhjendatud huvi puudumist, põhinevad eeldusel, et Belgia kaubandustegevuse seaduse artikkel 40 on käesoleval juhul kohaldatav. Komisjoni kirjutistest tuleneb nimelt selgelt, et hagejal

puuduks põhjendatud huvi vaid juhul, kui Üldkohus peaks leidma, et eduka pakkuja pakkumus on vastuolus Belgia kaubandustegevuse seaduse artikliga 40.

35 Samas märgib Üldkohus, et komisjoni teist väidet puudutavatest kirjalikest seisukohtadest nähtub, et komisjon vaidlustab käesoleval juhul selle sätte kohaldatavuse. Seega tuleb järeldada, nagu väidab ka hageja, et Belgia kaubandustegevuse seaduse artikli 40 kohaldatavuse küsimus kuulub tühistamisnõude sisu uurimise alla.

36 Kuivõrd komisjon ei ole oma põhjendatud huvi puudumist käsitlevate väidete toetuseks esitanud asjakohaseid argumente, tuleb seega see vastuvõetamatuse vastuväide tagasi lükata.

b) Tühistamisnõude eseme puudumine

Poolte argumendid

37 Komisjon leiab, et hageja nõuab ainult kahju hüvitamist ning et hageja peamise tühistamisnõude ese on ära langenud. Nimelt on hankeleping juba osaliselt täidetud, mis tähendab hageja nõudeid silmas pidades, et ta on käesoleva hagi alusel loobunud oma tühistamisnõudest, et asendada see kahju hüvitamise nõudega.

38 Hageja vaidleb komisjoni argumentidele vastu ja väidab, et tal on endiselt huvi vaidlustatud otsuse tühistamise suhtes.

Üldkohtu hinnang

39 Kohtupraktika kohaselt peab selleks, et hagejal säiliks kohtumenetluse jooksul vaidlustatud akti tühistamise huvi, tekitama nimetatud tühistamine õiguslikke tagajärgi, mis võivad eelkõige seisneda selles, et kompenseerida võimalikke sellest aktist tulenevaid kahjulikke tagajärgi või vältida seda, et väidetav õigusvastasus ei tekiks tulevikus (vt selle kohta Euroopa Kohtu 26. aprilli 1988. aasta otsus kohtuasjas 207/86: Apesco *vs.* komisjon, EKL 1988, lk 2151, punkt 16; Üldkohtu 25. märtsi 1999. aasta otsus kohtuasjas T-102/96: Gencor *vs.* komisjon, EKL 1999, lk II-753, punkt 41, ja Üldkohtu 5. detsembri 2007. aasta määrus kohtuasjas T-133/03: Schering-Plough *vs.* komisjon ja Euroopa Ravimiamet, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 31).

40 Mis puudutab sellist raamlepingut nagu käsitletav raamleping, mis võib olla tulevikus analoogsete lepingute sõlmimisel eeskujuks, siis esineb käesoleval juhul huvi selle suhtes, et vältida tulevikus hageja väidetud õigusvastase olukorra tekkimist. Seega väidab komisjon ekslikult, et tühistamisnõudel puudub ese.

41 Eespool punktides 36 ja 40 tehtud järeldusi silmas pidades tuleb tunnistada käesolev tühistamisnõue vastuvõetavaks.

2. *Sisulised küsimused*

42 Hageja esitab oma vaidlustatud otsuse tühistamise nõude põhjenduseks kaks väidet, millest esimene põhineb põhjendamiskohustuse rikkumisel ja teine Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivi 2004/18/EÜ ehitustööde

riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta (ELT L 134, lk 114; ELT eriväljaanne 06/07, lk 132), artikli 55 ning rakendusmääruse artikli 139 lõike 1 ja artikli 146 lõike 4 sätete rikkumisel koostoimes Belgia kaubandustegevuse seaduse artikli 40 sätetega, mis keelustavad kahjumiga müügi.

43 Selleks et piiritleda käesoleva hagi ese, tuleb esmalt uurida teise väite põhjendatust.

a) Teine väide, mis põhineb direktiivi 2004/18 artikli 55 ning rakendusmääruse artikli 139 lõike 1 ja artikli 146 lõike 4 sätete rikkumisel koostoimes Belgia kaubandustegevuse seaduse artikli 40 sätetega

Poolte argumendid

44 Hageja väidab esiteks, et oma pakkumuse esitam isel juhtis ta komisjoni tähelepanu sõnaselgelt asjaolule, et ta annab asjaomase hankemenetluse raames suurima võimaliku protsendiga allahindluse, st 17,70%. See maksimaalne allahindluse protsent kehtis kõikide asjaomase hankelepingu sõlmimisega seotud pakkumuste, sealhulgas eduka pakkuja pakkumuse suhtes. Selle väite toetuseks esitab hageja 29. oktoobri 2007. aasta kirja, mille talle saatis tarnija ja mille hageja lisas oma 2. novembri 2007. aasta pakkumusele (edaspidi „tarnija kiri"). Hageja märgib ühtlasi, et seda väidet kinnitab

asjaolu, et kolm teist pakkujat esitasid pakkumuse, mis sisaldas 17,70% allahindlust; sellest oli komisjon teadlik.

45 Ometi märgib hageja, et toimiku materjalidest nähtub, et eduka pakkuja pakkumus sisaldas 18,25% allahindlust; see allahindlus oli suurem tarnija poolt kõigile edasimüüjatele antud allahindlusest. Hageja sõnul on selline allahindlus seega vastuolus Belgia kaubandustegevuse seaduse artikliga 40, mis keelustab kahjumiga müügi ning mis on tehniliste kirjelduste punkti 3.3 kohaselt käesoleval juhul kohaldatav. Seega on eduka pakkuja pakkumus nimetatud allahindluse suuruse tõttu põhjendamatult madala maksumusega pakkumus rakendusmääruse artikli 139 lõike 1 ja artikli 146 lõike 4 tähenduses.

46 Kokkuvõttes väidab hageja, et kuna komisjon valis eduka pakkuja pakkumuse, kuigi see kujutas endast põhjendamatult madala maksumusega pakkumust, siis rikkus komisjon direktiivi 2004/18 artiklit 55 ning rakendusmääruse artikli 139 lõiget 1 ja artikli 146 lõiget 4. Hageja leiab, et komisjon oleks sellise pakkumuse pidanud viivitamatult tagasi lükkama.

47 Teiseks, kuna komisjon ei kontrollinud hageja edastatud informatsioonist hoolimata, kas eduka pakkuja pakkumus on vastuolus kahjumiga müügi keeluga, siis rikkus ta hea halduse põhimõtet, sest ta ei kontrollinud kõiki asjakohaseid elemente hoolikalt ja erapooletult.

48 Kolmandaks viitab hageja asjaolule, et komisjoni ja eduka pakkumuse esitanud pakkuja vahel sõlmitud lepingu seaduslikkust võivad kõik huvitatud pooled vaidlustada Belgia kohtus Belgia kaubandustegevuse seaduse artiklite 95 ja 98 või Belgia tsiviilkoodeksi artiklite 6 ja 1133 alusel.

49 Komisjon vaidleb hageja argumentidele vastu ja palub jätta teise väite põhjendamatuse tõttu rahuldamata.

Üldkohtu hinnang

– Teise väite osad, mis põhinevad direktiivi ja Belgia seaduse rikkumisel

50 Esiteks tuleb kõigepealt märkida, et teine väide põhineb eelkõige direktiivi 2004/18 artikli 55 rikkumisel. Samas on direktiivi 2004/18 adressaadid liikmesriigid, mistõttu see ei ole kohaldatav hankelepingutele, mille on sõlminud – nii nagu käesoleval juhul – ühenduse institutsioon. Seetõttu tuleb teise väite see osa aluse puudumise tõttu tagasi lükata.

51 Teiseks tuleb märkida, et hageja kirjutistest nähtub, et ühelt poolt lähtub teine väide sisuliselt sellest, et on rikutud ühenduse õiguse neid sätteid, mida kohaldatakse põhjendamatult madala maksumusega pakkumustele, nimelt rakendusmääruse artikli 139 lõiget 1 ja artikli 146 lõiget 4, ning teiselt poolt, et hageja viitab seoses nende ühenduse õiguse sätetega Belgia kaubandustegevuse seaduse artikli 40 sätetele.

52 Nimelt heidab hageja ühelt poolt komisjonile selgelt ette rakendusmääruse mainitud artiklite rikkumist.

53 Teiselt poolt nendib Üldkohus, et hageja samastab kahjumiga müügi Belgia kaubandustegevuse seaduse artikli 40 mõttes põhjendamatult madala maksumusega pakkumustega, tehes seda kahel viisil. Esiteks väidab hageja, et eduka pakkuja pakkumus kujutab endast nii kahjumiga müüki kui ka põhjendamatult madala maksumusega pakkumust, kuna ta pakkus suuremat allahindlust kui tarnija. Teiseks leiab hageja, et eduka pakkuja pakkumus, kuivõrd see kujutab endast nii põhjendamatult madala maksumusega pakkumust kui ka kahjumiga müüki, oleks tulnud kohe asjaomasest hankemenetlusest kõrvaldada vastavalt rakendusmääruse artikli 139 lõike 1 sätetele.

54 Kolmandaks tuleb meenutada, nagu tuleneb finantsmääruse artikli 100 lõike 1 sätetest, et see, kellega leping sõlmitakse, otsustatakse ühelt poolt kooskõlas valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumidega, ning teiselt poolt kooskõlas hankelepingute sõlmimist reguleerivate õigusnormidega. Sama artikli sätetest tuleneb ühtlasi, et valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumid on eelnevalt sätestatud hankedokumentides.

55 Nagu eespool punktis 1 meenutatud, reguleerivad komisjoni asjade hankelepingute sõlmimist üksnes finantsmääruse esimese osa V jaotise sätted ja rakendusmääruse esimese osa V jaotise sätted.

56 Peale selle tuleb nentida, et rakendusmääruse artikli 139 lõige 1 ja artikli 146 lõige 4, mille rikkumist hageja teises väites ette heidab, kuuluvad rakendusmääruse esimese osa V jaotise 1. peatüki 3. jakku „Hankemenetlused".

57 Järelikult moodustavad esiteks rakendusmääruse artikli 139 lõike 1 ja artikli 146 lõike 4 sätted hankelepingute sõlmimist reguleerivad õigusnormid finantsmääruse artikli 100 lõike 1 mõttes. Seega tuleb järeldada, et sisuliselt põhineb teine väide hankelepingute sõlmimist reguleerivate õigusnormide rikkumisel.

58 Teiseks sedastab Üldkohus, nagu see tuleneb ka eespool punktist 45, et hageja, põhjendamaks oma väidet, mille kohaselt Belgia kaubandustegevuse seaduse artikkel 40 on käesoleval juhul kohaldatav, tugineb tehniliste kirjelduste punktile 3.3.

59 Rakendusmääruse artikli 130 lõike 1 punkti b ja lõike 3 punkti c kohaselt moodustavad tehnilised kirjeldused kirjelduste ühe osa, kusjuures kirjeldused ise kujutavad endast hankedokumenti.

60 Seega, arvestades eespool punktis 57 tehtud järeldust, mille kohaselt põhineb vaidlustatud otsuse tühistamise nõude toetuseks esitatud teine väide sisuliselt finantsmääruse artikli 100 lõike 1 tähenduses hankelepingute sõlmimise korra rikkumisel, tugineb hageja selleks, et väita, et Belgia kaubandustegevuse seaduse artikkel 40 on käesoleval juhul kohaldatav, ebaõigesti asjaomase hankemenetluse tehniliste kirjelduste sättele, mis ei kujuta endast hankelepingute sõlmimist reguleerivat õigusnormi.

61 Täiendavalt tuleb täpsustada, et isegi kui eeldada, et hageja on eraldi heitnud ette Belgia kaubandustegevuse seaduse artikli 40 rikkumist, ei saa sellist väidet aktsepteerida.

62 Tühistamishagi raames on Üldkohus nimelt pädev tegema otsust hagide suhtes, mis käsitlevad pädevuse puudumist, oluliste menetlusnormide rikkumist, aluslepingute või mis tahes nende rakendamisega seotud õigusnormide rikkumist või võimu kuritarvitamist. Sellest tuleneb, et Üldkohus ei saa käsitada Belgia õigusaktide väidetavat rikkumist õigusküsimusena, mis eeldab piiramatut õiguslikku kontrolli. Selline kontroll on tegelikult üksnes Belgia ametiasutuste pädevuses (vt selle kohta Üldkohtu 6. juuli 2000. aasta otsus kohtuasjas T-139/99: AICS *vs.* parlament, EKL 2000, lk II-2849, punkt 40).

63 Siiski oli komisjon hea halduse ning liidu institutsioonide ja liikmesriikide lojaalse koostöö põhimõtete kohaselt kohustatud tagama, et käesolevas hankemenetluses ette nähtud tingimused ei ajendaks potentsiaalseid pakkujaid rikkuma Belgia siseriiklikke õigusakte, mis on käesoleval juhul kõnealusele lepingule kohaldatavad (vt analoogia alusel Üldkohtu eespool punktis 62 viidatud otsus AICS *vs.* parlament, punkt 41, ja Üldkohtu 11. juuni 2002. aasta otsus kohtuasjas T-365/00: AICS *vs.* parlament, EKL 2002, lk II-2719, punkt 63); seda küsimust hinnatakse faktiliste asjaolude raames (eespool viidatud Üldkohtu 11. juuni 2002. aasta otsus AICS *vs.* parlament, punkt 63).

64 Käesoleval juhul nendib Üldkohus, et pärast hageja 2. novembri 2007. aasta kirja, milles viimati nimetatu juhtis komisjoni tähelepanu asjaolule, et tema pakkumus on kooskõlas Belgia kaubandustegevuse seaduse artikliga 40, nõudis komisjon edukaks tunnistatud pakkumuse esitanud pakkujalt 3. detsembri 2007. aasta kirjas kinnitust selle kohta, et tema pakkumus on kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega ning eelkõige, et ta ei müü kahjumiga, mida eduka pakkumuse esitanud pakkuja kinnitas

4. detsembri 2007. aasta kirjas. Tuleb märkida, et niimoodi toimides jälgis komisjon seda, et ta ei ajendaks pakkujat rikkuma Belgia siseriiklikke õigusakte, mis on käesoleval juhul kõnealusele lepingule kohaldatavad.

65 Peale selle leiab Üldkohus, et hageja ei ole tõendanud, et eduka pakkuja pakkumus toob ilmselgelt või vältimatult kaasa Belgia kaubandustegevuse seaduse artikli 40 rikkumise. Tegelikult piirdub hageja oletusega, et eduka pakkumuse esitanud pakkuja oli saanud samasuguse hinnaalanduse kui tema, ning selle asjaolu kinnituseks, et eduka pakkuja pakkumus kujutab endast kahjumiga müüki Belgia kaubandustegevuse seaduse artikli 40 tähenduses, tugineb ta üksnes tarnija kirjale. Hageja arvates nähtub nimetatud kirjast, et tarnija antud maksimaalne allahindlusprotsent kõikidele edasimüüjatele, sh eduka pakkumuse esitanud pakkujale, oli kõnealuse hankemenetluse raames 17,70 %.

66 Sellest hoolimata ei saa tarnija kirjast tuletada, et nimetatud hinnaalandus, mida hageja pakkus oma pakkumuses, kehtis kõikidele tarnija edasimüüjatele.

67 Tegelikult on nimetatud kirja kahes ainsas lõigus märgitud järgmist:

„Käesolevaga kinnitame, et kirja pealkirjas nimetatud hanke raames on teie hulgimüüja-allahindlus *Custom-Enterprise*-lepingu (kliendileping) sõlmimisel 17.70%.

Hulgimüüja-allahindlus, mis antakse teile *Select*-lepingu jaoks, on nimetatud Microsofti *Select*-hinnakirjas."

68 Tarnija kirja, mille ainus adressaat oli hageja, sõnastusest nähtub, et kirja autor toob selgelt välja sellise suurusega allahindluse, millele on õigus üksnes hagejal. Selline sõnastus ei võimalda seega muu info puudumisel järeldada sarnaselt hagejaga, justkui oleks viidatud allahindlus kohaldatav kõikidele edasimüüjatele.

69 Lisaks tuleb nentida, et hageja väide, mille kohaselt esitasid teised edasimüüjad komisjonile 17,70% allahindlust sisaldava pakkumuse, kujutab endast lihtsat oletust, mida ei kinnita ükski tõend.

70 Neil asjaoludel ja eeldades, et Belgia kaubandustegevuse seaduse artikkel 40 on käesoleval juhul kohaldatav, ei ole hageja tõendanud, et komisjon on eduka pakkuja pakkumuse seaduslikkuse hindamisel teinud nimetatud artikli sätteid silmas pidades ilmse hindamisvea.

– Teise väite osa, mis põhineb rakendusmääruse rikkumisel

71 Kontrollida tuleb, kas komisjon – nii nagu väidab hageja – toimis ebaõigesti, kui ta ei lükanud rakendusmääruse artikli 139 lõike 1 ja artikli 146 lõike 4 alusel viivitamatult tagasi eduka pakkuja pakkumust, arvestades komisjoni käsutuses olevat informatsiooni eduka pakkuja pakkumuse põhjendamatult madala maksumuse kohta.

72 Selles osas tuleneb rakendusmääruse artikli 139 lõikest 1, et hankijal on siis, kui talle tundub pakkumuse maksumus põhjendamatult madal, kohustus enne pakkumuse tagasilükkamist lasta pakkujal selgitada või isegi põhjendada oma pakkumust. Kui eelnevalt on kahtlus, et pakkumus ei ole usaldusväärne, tekib kohustus kontrollida pakkumuse tõsiseltvõetavust, kusjuures tuleb silmas pidada, et nimetatud artikli peamine eesmärk on, et pakkujat ei kõrvaldata menetlusest, ilma et tal oleks olnud võimalust põhjendada põhjendamatult madala maksumusega tundunud pakkumuse sisu (Üldkohtu 6. juuli 2005. aasta otsus kohtuasjas T-148/04: TQ3 Travel Solutions Belgium *vs.* komisjon, EKL 2005, lk II-2627, punkt 49).

73 Ühtlasi tuleb meenutada, et komisjonil on ulatuslik kaalutlusõigus asjaolude osas, mida tuleb võtta arvesse hankelepingu sõlmimise otsuse tegemisel, ning et Üldkohtu kontroll peab piirduma menetlusnormide järgimise, põhjendamiskohustuse täitmise, asjaolude sisulise paikapidavuse ning selle kontrollimisega, et ei oleks tehtud ilmselget kaalutlusviga ega tegemist ei oleks võimu kuritarvitamisega (vt eespool punktis 72 viidatud kohtuotsus TQ3 Travel Solutions Belgium *vs.* komisjon, punkt 47 ja seal viidatud kohtupraktika).

74 Ainus informatsioon, millel põhineb hageja väide, et eduka pakkuja pakkumus oli põhjendamatult madala maksumusega, on käesoleval juhul veel kord tarnija kiri. Selle alusel väidab hageja, et nimetatud allahindluse maksimaalne protsent kehtis kõikide kõnealuse hankemenetlusega seotud pakkumuste, kaasa arvatud eduka pakkuja pakkumuse suhtes.

75 Arvestades Üldkohtu kaalutlusi eespool punktides 65–68, tuleb sedastada, et sellist väidet ei toeta tarnija kirja sõnastus.

76 Silmas pidades seega komisjoni laia kaalutlusõigust asjaolude osas, mida tuleb võtta arvesse hankemenetluse raames hankelepingu sõlmimisel, heidab hageja komisjonile ekslikult ette, et viimane ei pidanud eduka pakkuja pakkumust põhjendamatult madala maksumusega pakkumuseks ning seetõttu ei lükanud seda rakendusmääruse artikli 139 lõike 1 kohaselt tagasi.

77 Seda järeldust ei saa muuta kaks järgnevat argumenti, mille hageja esitas samuti oma teise väite põhjenduseks.

78 Esiteks, mis puudutab hageja argumenti seoses hea halduse põhimõtte rikkumisega, mis tuleneb sellest, et komisjon rikkus oma kohustust uurida hoolsalt ja erapooletult kõiki käesoleva juhtumi olulisi asjaolusid, ning täpsemini, et ta ei lükanud tagasi eduka pakkuja pakkumust selle põhjendamatult madala maksumuse tõttu, siis piisab nentimisest, et kuigi komisjon ei tunnistanud nimetatud pakkumust põhjendamatult madala maksumusega pakkumuseks, näitas viimati nimetatu üles hoolsust mainitud pakkumuse uurimisel. Nagu Üldkohus eespool punktis 64 märkis, palus komisjon tegelikult oma 3. detsembri 2007. aasta kirjas edukalt pakkujalt kinnitust selle kohta, et tema pakkumus on kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega ning eelkõige, et ta ei müü kahjumiga. Kuna hageja ei ole esitanud muid asjaolusid kinnitamaks oma argumenti, et komisjon on rikkunud eduka pakkuja pakkumuse uurimisel hea halduse põhimõtet, siis tuleb see hageja argument põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

79 Teiseks, mis puudutab hageja argumenti seoses komisjoni ja eduka pakkuja vahelise lepingu kehtivuse vaidlustamise võimalusega Belgia kohtus, tuleb sedastada, et see ei puuduta mitte kõnealuse hankemenetluse raames tehtud vaidlustatud otsuse seaduslikkust, vaid selle tulemusel sõlmitud lepingu seaduslikkust. Sellest tuleneb, et nimetatud argument tuleb tagasi lükata.

80 Kõikidest eeltoodud kaalutlustest tulenevalt tuleb teine väide tagasi lükata.

b) Esimene väide, mis põhineb põhjendamiskohustuse rikkumisel

Poolte argumendid

81 Hageja väidab, et vaidlustatud otsus ei ole õigesti põhjendatud vormi ega sisu osas.

82 Esiteks toob hageja välja, et ta juhtis selgelt komisjoni tähelepanu ühelt poolt asjaolule, et asjaomasele hankemenetlusele on kohaldatav Belgia kaubandustegevuse seaduse artikkel 40, ja teiselt poolt asjaolule, et hageja pakkus oma pakkumuses suurimat võimalikku allahindlust, arvestades selle artikliga keelustatud kahjumiga müüki. Hoolimata komisjonile siduvast kohustusest uurida hoolsalt ja erapooletult kõiki käesoleva juhtumi olulisi asjaolusid, ei sisalda vaidlustatud otsus ega tulemusi käsitleva koosoleku aruanne põhjendust, mis puudutaks seda asjakohast fakti, ning samuti ei nähtu neist, et komisjon oleks seda arvesse võtnud. Järelikult on vaidlustatud otsus liiga kitsalt, liiga ebamääraselt või liiga ebaselgelt põhjendatud. Komisjon

on seega rikkunud üldist põhjendamiskohustust ja Euroopa Parlamendi 6. septembri 2001. aasta resolutsiooniga heakskiidetud Euroopa hea haldustava eeskirja artiklit 18 (EÜT 2002, C 72 E, lk 331, edaspidi „hea haldustava eeskiri").

83 Teiseks väidab hageja, et komisjon rikkus samuti oma hea haldustava eeskirja artikli 18 lõikes 2 ette nähtud kohustust põhjendada vaidlustatud otsust konkreetselt Belgia kaubandustegevuse seaduse artikli 40 kohaldamise osas.

84 Kolmandaks ei nähtu vaidlustatud otsuse põhjendusest, et Belgia kaubandustegevuse seaduse artikli 40 kohaldamise osas oleks komisjon tegelikult järginud hea haldustava eeskirja artiklis 5 sätestatud võrdse kohtlemise põhimõtet. Järelikult on nimetatud põhjendus põhimõtteliselt ebapiisav.

85 Neljandaks ei võimalda vaidlustatud otsuse põhjendus vastavalt hea haldustava eeskirja artiklile 4 hinnata ja kontrollida, kas käesoleval juhul kohaldatavaid õigusakte, nimelt ühenduse õigust, mida täiendab Belgia kaubandustegevuse seaduse artikkel 40, on tegelikult kohaldatud ja neist on tegelikult kinni peetud.

86 Komisjon vaidleb hageja argumentidele vastu ja palub selle väite põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Üldkohtu hinnang

87 Esiteks esitab hageja esimese väite, mis põhineb põhjendamiskohustuse rikkumisel, toetuseks sisuliselt neli argumenti, mis lähtuvad sellest, mida vaidlustatud otsus ei

sisalda: esiteks põhjendus seoses kahjumiga müügi keeluga, mis tuleneb Belgia kaubandustegevuse seaduse artiklist 40; teiseks konkreetne, nimetatud artikli 40 sätteid puudutav põhjendus; kolmandaks asjaolu, mille põhjal võib järeldada, et võrdse kohtlemise põhimõtet on sama artikli 40 kohaldamise osas tegelikult järgitud; ja neljandaks asjaolu, mille põhjal võib hinnata ja kontrollida, kas ühenduse õigust, mida täiendab nimetatud artikkel 40, on tegelikult kohaldatud ja sellest kinni peetud.

88 Võttes arvesse Üldkohtu järeldust eespool punktis 60, mille kohaselt ei ole Belgia kaubandustegevuse seaduse artikkel 40 kõnealusele hankemenetlusele kohaldatav, tuleb kõigepealt kõrvale jätta hageja esitatud neli argumenti selles osas, milles need püüavad näidata, et vaidlustatud otsus rikub nimetatud artikliga 40 seotud põhjendamiskohustust.

89 Teiseks tuleb märkida, et hageja nimetab ühelt poolt hea haldustava eeskirja artikli 18 rikkumist ja teiselt poolt üldise põhjendamiskohustuse rikkumist.

90 Tuleb meenutada, et kohtupraktika kohaselt ei ole hea haldustava eeskiri õigustloov akt, vaid parlamendi resolutsioon, millega muudetakse Euroopa ombudsmani poolt talle esitatud eelnõud ja millega kutsutakse komisjoni esitama selles küsimuses õigusakti ettepanekut (Üldkohtu 24. aprilli 2007. aasta määrus kohtuasjas T-132/06: Gorostiaga Atxalandabaso *vs.* parlament, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 73). Järelikult ei ole nimetatud eeskiri komisjonile siduv ja hageja ei saa selle alusel maksma panna ühtegi õigust.

91 Sellest hoolimata – kuigi hageja ei nimeta sõnaselgelt EÜ artiklit 253 – tuleb märkida, et hagiavaldusest tuleneb hageja soov tugineda sisuliselt selles artiklis ette nähtud üldisele põhjendamiskohustusele.

92 Esimese võimalusena tuleb küsimuse osas, kas vaidlustatud otsus on kooskõlas üldise põhjendamiskohustusega, nagu see tuleneb EÜ artiklist 253, kõigepealt meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt sõltub põhjendamiskohustus asjaomase õigusakti iseloomust ja tema vastuvõtmise kontekstist. Põhjendused peavad selgelt ja ühemõtteliselt väljendama institutsiooni kaalutlusi nii, et ühest küljest saaksid huvitatud isikud aru võetud meetme põhjendustest, et oma õigusi kaitsta ja kindlaks teha, kas otsus on sisuliselt põhjendatud, ning teisest küljest saaks kohus kontrollida asjaomase meetme seaduslikkust (Euroopa Kohtu 14. veebruari 1990. aasta otsus kohtuasjas C-350/88: Delacre jt *vs.* komisjon, EKL 1990, lk I-395, punktid 15 ja 16, ning Üldkohtu 9. aprilli 2003. aasta otsus kohtuasjas T-217/01: Forum des migrants *vs.* komisjon, EKL 2003, lk II-1563, punkt 68, ja eespool punktis 28 viidatud kohtuotsus Deloitte Business Advisory *vs.* komisjon, punkt 45).

93 Seejärel pidi komisjon finantsmääruse artikli 100 lõike 2 ja rakendusmääruse artikli 149 lõike 2 kohaselt käesoleval juhul teavitama hagejat tema pakkumuse tagasilükkamise põhjustest ning peale selle, kuivõrd hageja oli esitanud vastuvõetava pakkumuse, tegema hiljemalt 15 päeva möödumisel kirjaliku taotluse saamise kuupäevast teatavaks eduka pakkumuse tunnused ja suhtelised eelised ning pakkuja nime, kellega leping sõlmitakse.

94 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et finantsmääruse artikli 100 lõikes 2 kirjeldatud viisil toimimine näitab selgelt ja ühemõtteliselt akti koostaja kaalutlusi ja on kooskõlas EÜ artiklis 253 sätestatud põhjendamiskohustuse eesmärgiga, nagu seda on meenutatud eespool punktis 92 (Üldkohtu 12. juuli 2007. aasta otsus kohtuasjas T-250/05: Evropaïki Dynamiki *vs.* komisjon, kohtulahendite kogumikus ei

avaldata, punkt 69; vt selle kohta ka Üldkohtu 1. juuli 2008. aasta otsus kohtuasjas T-211/07: AWWW *vs.* FEACVT, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).

95 Käesoleval juhul tuleb nentida, et komisjon informeeris oma 11. jaanuari 2008. aasta kirjas hagejat sellest, et tema pakkumus lükati tagasi, sest sellel ei olnud parim hinna ja kvaliteedi suhe kirjeldustes sisalduva pakkumuse edukaks tunnistamise valemi alusel. Järelikult tuleb asuda seisukohale, et hagejale tehti finantsmääruse artikli 100 ja rakendusmääruse artikli 149 kohaselt teatavaks tema pakkumuse tagasilükkamise täpsed põhjused.

96 Mis puudutab komisjoni kohustust teha hagejale teatavaks eduka pakkumuse tunnused ja suhtelised eelised ning pakkuja nimi, kellega leping sõlmitakse, siis tuleb nentida, et pärast hageja taotlust, mis oli koostatud vastavalt rakendusmääruse artikli 149 lõike 3 kolmandale lõigule ja dateeritud 16. jaanuaril 2008, korraldas komisjon tulemusi käsitleva koosoleku, et anda hagejale ülevaade tema pakkumuse tugevatest ja nõrkadest külgedest võrreldes eduka pakkuja pakkumusega.

97 Peale selle tuleb märkida, et komisjon teatas hagejale 29. jaanuaril 2008 dateeritud kirjaga ühelt poolt eduka pakkuja nime ning teiselt poolt edastas selle kirja lisas tulemusi käsitleva koosoleku kokkuvõtte. Nimetatud kokkuvõte on koostatud telegrammstiilis ülestähenduste vormis, mis täpsustavad pakkumuse tehnilisel hindamisel kasutatud kriteeriume ning kus esitatakse samuti hinded, mida hageja pakkumus on iga kriteeriumi alusel saanud ning nende põhjal kujunenud üldhinne. Sellest nähtub, et hageja pakkumus pandi tehnilise hindamise põhjal esimesele kohale. Finantsilise hindamise osas on nimetatud kokkuvõttes täpsustatud, et see põhines allahindlusel, mida pakkujad tegid tarnija toodete hinna osas. Selle põhjal on märgitud, et hageja pakkumus asetati teisele kohale, kusjuures tema hind erines 0,55% eduka pakkuja pakkumuses

märgitud hinnast. Tulemusi käsitleva koosoleku kokkuvõttest ilmneb, et pärast selleks määratud valemi kohaldamist oli eduka pakkuja pakkumus parema hinna ja kvaliteedi suhtega kui hageja pakkumus, mistõttu tunnistati edukaks esimesena mainitud pakkumus.

98 Kuivõrd, nagu on rõhutatud juba eespool punktis 92, akti põhjendamiskohustus sõltub selle vastuvõtmise kontekstist, siis tuleb järeldada, et käesoleval juhul komisjoni poolt pärast hageja 16. jaanuaril 2008 saadetud kirja viimasele edastatud informatsioonist nähtub piisavalt selgelt ja ühemõtteliselt komisjoni argumentatsioon. Järelikult oli hagejal selle informatsiooni põhjal ühelt poolt võimalik aru saada võetud meetme põhjendustest, et oma õigusi kaitsta ja kindlaks teha, kas vaidlustatud otsus on sisuliselt põhjendatud või mitte, ning teiselt poolt andis see ühenduse kohtule võimaluse kontrollida nimetatud otsuse seaduslikkust.

99 Seega on komisjon käesoleval juhul täitnud üldist põhjendamiskohutust, nagu see tuleneb EÜ artiklist 253.

100 Kõigest eeltoodust tuleneb, et esimene väide tuleb tagasi lükata.

101 Arvestades eespool punktides 80 ja 100 tehtud järeldusi tuleb vaidlustatud otsuse tühistamise nõue jätta tervikuna rahuldamata.

B – *Kahju hüvitamise nõue*

1. *Poolte argumendid*

102 Hageja palub teise võimalusena, kui hankeleping on juba täidetud või kui otsust ei saa enam tühistada, et talle mõistetaks välja kahjuhüvitis vastavalt EÜ artiklitele 235 ja 288. Nimelt leiab hageja, et komisjon on pannud oma ebaseadusliku tegevusega toime rikkumise, millega kaasneb tema vastutus. Hageja hindab kahjuhüvitise summaks *ex aequo et bono* 654 962,38 eurot, mis vastab brutokasumile, mille ta oleks saanud siis, kui hankeleping oleks sõlmitud temaga. Kõik tühistamisnõude teise väite toetuseks esitatud argumendid, etteheited ja põhjendused toetavad kahju hüvitamise nõuet, mis on seega piisavalt põhjendatud.

103 Komisjon väidab, et kahju hüvitamise nõue tuleb tunnistada vähemalt põhjendamatuks.

2. *Üldkohtu hinnang*

104 Kõigepealt tuleb märkida, et hagiavalduse nõuete kolmandat punkti, milles palutakse Üldkohtul tuvastada, et komisjoni õigusvastane tegevus kujutab endast õigusrikkumist, millega kaasneb komisjoni vastutus, tuleb tõlgendada koostoimes nõuete neljanda punktiga, millega taotletakse komisjonilt kahjuhüvitise väljamõistmist. Nimelt tuleneb hageja poolt hagiavalduses teise võimalusena esitatud põhjendustest selgelt,

et tema EÜ artiklitele 235 ja 288 tuginev kahju hüvitamise nõue on põhjendatud seetõttu, et komisjon pani oma õigusvastase tegevusega toime õigusrikkumise, millega kaasneb vastutus.

105 Esmalt tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on ühenduse organite õigusvastase tegevuse puhul EÜ artikli 288 teise lõigu tähenduses ühenduse lepinguvälise vastutuse tekkimise eelduseks see, et samal ajal on täidetud teatavad tingimused: institutsioonidele etteheidetava tegevuse õigusvastasus, kahju tegelik tekkimine ning põhjuslik seos selle tegevuse ja viidatud kahju vahel (vt Üldkohtu 14. detsembri 2005. aasta otsus kohtuasjas T-69/00: FIAMM ja FIAMM Technologies *vs.* nõukogu ja komisjon, EKL 2005, lk II-5393, punkt 85 ja seal viidatud kohtupraktika).

106 Kuna need kolm vastutuse tuvastamise tingimust on kumulatiivsed, piisab kahju hüvitamise hagi rahuldamata jätmiseks sellest, kui üks neist on täitmata, ilma et oleks vaja uurida teisi tingimusi (vt Üldkohtu 13. septembri 2006. aasta otsus kohtuasjas T-226/01: CAS Succhi di Frutta *vs.* komisjon, EKL 2006, lk II-2763, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).

107 Käesoleval juhul tuleb märkida, nagu tuleneb eespool punktides 71–80 esitatud põhjendustest, et uuriti kõiki hageja poolt selle tühistamisnõude, millele hageja toetub oma kahjuhüvitise nõude põhjendamisel, teise väite toetuseks esitatud argumente, etteheiteid ja põhjendusi ning need lükati kõik tagasi. Samamoodi, nagu see tuleneb eespool punktidest 87–100, uuriti kõiki hageja tühistamisnõude esimese väite toetuseks esitatud argumente ning need lükati tagasi. Viimaks tuleb nentida, et hageja ei

ole viidanud ühelegi muule õigusvastasuse avaldumise vormile, mida võiks arvesse võtta tema kahju hüvitamise nõude hindamisel. Neil asjaoludel ei saa seega ühenduse vastutus tekkida vaidlustatud otsuse väidetava õigusvastasuse alusel.

108 Järelikult ei ole ühenduse vastutuse tekkimise tingimustest täidetud esimene tingimus kolmest, mistõttu tuleb kahju hüvitamise nõue jätta põhjendamatuse tõttu rahuldamata.

109 Eespool punktides 101 ja 108 tehtud järeldustest tuleneb, et hagi tuleb jätta tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

110 Üldkohtu kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

111 Kuna käesoleval juhul on kohtuotsus tehtud hageja kahjuks, tuleb kohtukulud vastavalt komisjoni nõudele välja mõista hagejalt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (teine koda)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja PC-Ware Information Technologies BV-lt.

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 11. mail 2010 Luxembourgis.

Allkirjad

Sisukord

Õiguslik raamistik ..... II - 1546

A – Ühenduse õigusnormid ..... II - 1546

B – Siseriiklikud õigusnormid ..... II - 1552

Vaidluse aluseks olevad asjaolud ..... II - 1553

Menetlus ja poolte nõuded ..... II - 1555

Õiguslik käsitlus ..... II - 1556

A – Tühistamisnõue ..... II - 1556

1. Tühistamisnõude vastuvõetavus ..... II - 1557

a) Hageja põhjendatud huvi puudumine ..... II - 1557

Poolte argumendid ..... II - 1557

Üldkohtu hinnang ..... II - 1558

b) Tühistamisnõude eseme puudumine ..... II - 1559

Poolte argumendid ..... II - 1559

Üldkohtu hinnang ..... II - 1560

2. Sisulised küsimused ..... II - 1560

a) Teine väide, mis põhineb direktiivi 2004/18 artikli 55 ning rakendusmääruse artikli 139 lõike 1 ja artikli 146 lõike 4 sätete rikkumisel koostoimes Belgia kaubandustegevuse seaduse artikli 40 sätetega ..... II - 1561

Poolte argumendid ..... II - 1561

Üldkohtu hinnang ..... II - 1563

– Teise väite osad, mis põhinevad direktiivi ja Belgia seaduse rikkumisel ..... II - 1563

– Teise väite osa, mis põhineb rakendusmääruse rikkumisel ..... II - 1568

b) Esimene väide, mis põhineb põhjendamiskohustuse rikkumisel ..... II - 1571

Poolte argumendid ..... II - 1571

Üldkohtu hinnang ..... II - 1572

B – Kahju hüvitamise nõue ..... II - 1577

1. Poolte argumendid ..... II - 1577

2. Üldkohtu hinnang ..... II - 1577

Kohtukulud ..... II - 1579